

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ และเพื่อศึกษาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรม โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ผู้ศึกษาจะนำเสนอผลการศึกษา 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการสร้างแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 2 ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรม โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 1 ผลการสร้างแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ดังนี้

ผลการสร้างแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ดังตาราง 4

ตาราง 4 แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

แผน การจัด กิจกรรม	เวลา (ชั่วโมง)	เนื้อหา	กิจกรรมหลัก	สื่อสิ่งพิมพ์	การ ประเมินผล
1	2	อาหาร เป็นพิษ	แบ่งกลุ่มปฏิบัติ ใช้ความคิดใน การพิจารณาความน่าเชื่อถือของ แหล่งข้อมูลการตั้งคำถามและ ตอบคำถาม การให้ความหมาย คำต่างๆ และตัดสินความหมาย การนิรนัยและตัดสิน ผลการนิรนัย	บทความจาก นิตยสารหมอ ชาวบ้าน	สังเกต ตรวจ ใบงาน
2	2	พืช สมุนไพร	แบ่งกลุ่มปฏิบัติ ใช้ความคิดใน การพิจารณาความน่าเชื่อถือของ แหล่งข้อมูลการตั้งคำถามและ ตอบคำถาม การให้ความหมาย คำต่างๆ และตัดสินความหมาย การนิรนัยและตัดสิน ผลการนิรนัย	แผ่นพับ ของ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	สังเกต ตรวจ ใบงาน
3	2	สิ่งแวดล้อม	แบ่งกลุ่มปฏิบัติ ใช้ความคิดใน การพิจารณาความน่าเชื่อถือของ แหล่งข้อมูลการตั้งคำถามและ ตอบคำถาม การให้ความหมาย คำต่างๆ และตัดสินความหมาย การนิรนัยและตัดสิน ผลการนิรนัย	จดหมายข่าว จาก สำนักงาน กองทุน สนับสนุนการ สร้างเสริม สุขภาพ	สังเกต ตรวจ ใบงาน

ตาราง 4 (ต่อ)

แผน การจัด กิจกรรม	เวลา (ชั่วโมง)	เนื้อหา	กิจกรรมหลัก	สื่อสิ่งพิมพ์	การ ประเมินผล
4	2	อยู่อย่าง พอเพียง	แบ่งกลุ่มปฏิบัติ ใช้ความคิดใน การพิจารณาความน่าเชื่อถือของ แหล่งข้อมูลการตั้งคำถามและ ตอบคำถาม ให้ความหมายคำ ตัดสินความหมาย การนิรนัย และตัดสิน ผลการนิรนัย	แผ่นพับแผ่น โฆษณาของ บริษัท มิตรสิน ด่วน จำกัด	สังเกต ตรวจ ใบงาน
5	2	คุณธรรม นำชีวิต	แบ่งกลุ่มปฏิบัติ ใช้ความคิดใน การพิจารณาความน่าเชื่อถือของ แหล่งข้อมูลการตั้งคำถามและ ตอบคำถาม การให้ความหมาย คำต่างๆ และตัดสินความหมาย การนิรนัยและตัดสิน ผลการนิรนัย	หนังสือ แผ่นพับ ของ มูลนิธิ รามาชิปติ	สังเกต ตรวจ ใบงาน
6	2	คนดีที่น่า ยกย่อง	แบ่งกลุ่มปฏิบัติ ใช้ความคิดใน การพิจารณาความน่าเชื่อถือของ แหล่งข้อมูลการตั้งคำถามและ ตอบคำถาม การให้ความหมาย คำต่างๆ และตัดสินความหมาย การนิรนัยและตัดสิน ผลการนิรนัย	ข่าว จาก หนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ	สังเกต ตรวจ ใบงาน
7	2	เอกลักษณ์ ไทย	แบ่งกลุ่มปฏิบัติ ใช้ความคิดใน การพิจารณาความน่าเชื่อถือของ แหล่งข้อมูลการตั้งคำถามและ ตอบคำถาม การให้ความหมาย คำต่างๆ และตัดสินความหมาย การนิรนัยและตัดสิน ผลการนิรนัย	บทความ จาก วารสาร หญิงไทย	สังเกต ตรวจ ใบงาน

ตาราง 4 (ต่อ)

แผน การจัด กิจกรรม	เวลา (ชั่วโมง)	เนื้อหา	กิจกรรมหลัก	สื่อสิ่งพิมพ์	การ ประเมินผล
8	2	ก้าวไกล กับ เทคโนโลยี	แบ่งกลุ่มปฏิบัติ ใช้ความคิดใน การพิจารณาความน่าเชื่อถือของ แหล่งข้อมูลการตั้งคำถามและ ตอบคำถาม การให้ความหมาย คำต่างๆ และตัดสินความหมาย การนิรนัยและตัดสิน ผลการนิรนัย	บทความ จาก วารสาร กุลสตรี	สังเกต ตรวจ ใบงาน
9	2	โฆษณา จูงใจ	แบ่งกลุ่มปฏิบัติ ใช้ความคิดใน การพิจารณาความน่าเชื่อถือของ แหล่งข้อมูลการตั้งคำถามและ ตอบคำถาม การให้ความหมาย คำต่างๆ และตัดสินความหมาย การนิรนัยและตัดสิน ผลการนิรนัย	โบชัวร์ ของ ห้างบิ๊กซี ซูเปอร์เซน เตอร์	สังเกต ตรวจ ใบงาน
10	2	ข่าว เหตุการณ์ ทั่วไป	แบ่งกลุ่มปฏิบัติ ใช้ความคิดใน การพิจารณาความน่าเชื่อถือของ แหล่งข้อมูลการตั้งคำถามและ ตอบคำถาม การให้ความหมาย คำต่างๆ และตัดสินความหมาย การนิรนัยและตัดสิน ผลการนิรนัย	ข่าว จาก หนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ	สังเกต ตรวจ ใบงาน

จากตาราง 4 ได้แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ จำนวน 10 แผน เป็นแผนการจัดกิจกรรม
ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ สื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้มีความเหมาะสม กิจกรรมชั้นนำเข้าสู่บทเรียน กระตุ้น
ผู้เรียนให้เกิดความสนใจ ใช้ ความคิด ฝึกสมอง เคลื่อนไหวร่างกาย ทำให้มีความพร้อมที่จะ
เรียนรู้ ขั้นปฏิบัติกิจกรรม คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดกิจกรรมแบบกลุ่มแบบคละ

ความสามารถ ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมมากที่สุด ผู้เรียนได้ใช้ความคิดตอบคำถามที่กระตุ้นการคิด ขั้นสรุป ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้รับ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ขึ้นประเมินผล ประเมินตามสภาพจริง ด้วยเครื่องมือที่ระบุเกณฑ์ การประเมินและระดับคุณภาพ ไว้อย่างชัดเจน สามารถพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนได้

ตอนที่ 2 ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ดังตาราง 5 – 8

ตาราง 5 คะแนนความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

ความสามารถในการคิดอย่างมี วิจารณญาณทั้ง 4 ด้าน	คะแนน เต็ม	ก่อนจัดกิจกรรม		หลังจัดกิจกรรม		ผลต่างของ คะแนน เฉลี่ย
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1. การพิจารณาความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล	10	3.00	0.96	9.79	0.43	6.79
2. การตั้งคำถามและตอบคำถาม	10	3.29	0.61	9.43	0.76	6.14
3. การให้ความหมายของคำต่าง ๆ และตัดสินความหมาย	10	3.07	0.83	9.14	0.86	6.07
4. การนิรนัยและตัดสินผลการนิรนัย	10	3.21	0.70	9.36	0.63	6.14
รวม	40	12.57	1.78	37.71	2.20	25.14

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนก่อนจัดกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ยรวม เท่ากับ 12.57 หลังจัดกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ยรวม เท่ากับ 37.71 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีคะแนนสูงสุด คือ ด้านการพิจารณาความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล ($\bar{X} = 9.79$, $SD = 0.43$) รองลงมา คือ ด้านการตั้งคำถามและตอบคำถาม

($\bar{X} = 9.34$, $SD = 0.76$) ด้านการนิรนัยและตัดสินผลการนิรนัย ($\bar{X} = 9.36$, $SD = 0.63$) และด้านการให้ความหมายของคำต่าง ๆ และตัดสินความหมาย ($\bar{X} = 9.14$, $SD = 0.86$) ตามลำดับ เมื่อนำมาทดสอบความแตกต่างของคะแนนหลังและก่อนการจัดกิจกรรมโดยใช้สถิติทดสอบ t (t-test) ได้ผลการทดสอบ ดังตาราง 6

ตาราง 6 ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม (N=14 คน, คะแนนเต็ม 40 คะแนน)

ค่าสถิติ	คะแนนเฉลี่ยหลัง การจัดกิจกรรม	คะแนนเฉลี่ยก่อน การจัดกิจกรรม	$\bar{D}$	t
$\bar{X}$	37.71	12.57	25.14	62.23**
SD	2.20	1.87		

** $p < 0.01$

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยหลัง และก่อนการจัดกิจกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 7 ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ระหว่างการจัดกิจกรรม

ความสามารถในการคิดอย่างมี วิจารณญาณทั้ง 4 ด้าน	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับคุณภาพ
1. การพิจารณาความน่าเชื่อถือของ แหล่งข้อมูล	2.87	0.83	ดี
2. การตั้งคำถามและตอบคำถาม	2.81	0.73	ดี
3. การให้ความหมายของคำต่าง ๆ และตัดสินความหมาย	2.79	1.10	ดี
4. การนิรนัยและตัดสินผลการนิรนัย	2.74	1.09	ดี
เฉลี่ย	2.80	0.93	ดี

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในภาพรวมอยู่ในระดับ ดี ($\bar{X} = 2.80$, $SD = 0.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพิจารณาความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล ($\bar{X} = 2.8$, $SD = 0.83$) รองลงมาคือ การตั้งคำถามและตอบคำถาม ($\bar{X} = 2.81$, $SD = 0.73$) การให้ความหมายของคำต่าง ๆ และตัดสินความหมาย ($\bar{X} = 2.79$, $SD = 1.10$) และการนิรนัยและตัดสินผลการนิรนัย ($\bar{X} = 2.74$, $SD = 1.09$) ตามลำดับ

ตาราง 8 ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 หลังการจัดกิจกรรม โดยเทียบกับเกณฑ์การผ่าน ร้อยละ 60.00
 (คะแนนเต็ม 40 คะแนน)

นักเรียน เลขที่	คะแนนก่อน การจัดกิจกรรม	ร้อยละ	คะแนนหลัง การจัดกิจกรรม	ร้อยละ
1	10	25.00	35	87.50
2	12	30.00	38	95.00
3	11	27.50	36	90.00
4	13	32.50	38	95.00
5	12	30.00	35	87.50
6	16	40.00	40	100.00
7	12	30.00	40	100.00
8	12	30.00	40	100.00
9	14	35.00	39	97.50
10	15	37.50	40	100.00
11	14	35.00	40	100.00
12	13	32.50	37	92.50
13	9	22.50	34	85.00
14	13	32.50	36	90.00
เฉลี่ย	12.57	31.43	37.71	94.29

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังการจัดกิจกรรมของนักเรียนในภาพรวม เมื่อเทียบกับเกณฑ์การผ่าน ร้อยละ 60.00 พบว่า นักเรียนทุกคนผ่านเกณฑ์ ที่ตั้งไว้ โดยมีคะแนนเฉลี่ย 37.71 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 94.29 คะแนนต่ำสุด 34 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.00 คะแนนสูงสุด 40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100.00